

Příprava posluchačů v předmětu velení vojákům a štábní služba

Otázkám rozvoje a zdokonalování řízení věnovaly mimořádnou pozornost XXV. sjezd KSSS i XV. sjezd KSČ. Zdůraznily, že od řídicích pracovníků požadujeme, aby byli směšní a iniciativní, zvyšovali účinnost své práce, čelili projevům byrokratismu a resortismu, aby byli průkopníky všeho pokrokového, usilovali o zavádění nejlepších zkušeností do praxe, dbali o hospodárnost a dodržování státní disciplíny a prosazovali celospolečenské zájmy.

Uvažujeme-li dnes o aplikaci těchto závěrů do praktického života, do naší každodenní práce, potom vidíme, že z těchto hledisek musíme přistupovat k výchově našich posluchačů. Je to jeden z hlavních úkolů naší školy, která je připravuje pro řídicí funkce v ČSLA.

„Velení vojskům založené na pevném teoretickém základě, na hlubokých vojenskotechnických vědomostech je důležitou podmínkou zvyšování pohotovosti vojsk,“ řekl maršál Sovětského svazu A. A. Grečko. Zvyšovat efektivnost velení, to je požadavek dneška; znamená to zvyšovat efektivnost jeho jednotlivých funkcí. Efektivnost velení jako míra hodnoty řídicí a organizační práce velitelů a štábů je dynamicky spojena s růstem požadavků na velení vojskům, se zvyšováním úkolů kladených na jejich všestrannou přípravu. K základním opatřením, která směřují ke

zvyšování úrovně velení vojskům a štábní práce, patří především:

- zvyšování úrovně přípravy orgánů velení v otázkách velení vojskům spolu s upevňováním jejich politickomorálních a bojových kvalit,

- zdokonalování organizační struktury systému velení,

- zlepšování pracovních metod orgánů velení, především však řídicí a organizační práce,

- využívání prostředků mechanizace a automatizace,

- aplikace matematických metod v procesu velení a štábní práce,

- zavádění formalizované bojové dokumentace do štábní práce a postupné její strojové zpracování.

Z těchto hledisek plní svůj úkol katedra mechanizace velení a štábní služby VA AZ při přípravě a formování budoucího velitele — příslušníka štábu. Po odstranění deformací z krizového období let 1967 až 68 jsme uvedli na správnou míru požadavky teorie a praxe, což se výrazně projevilo především v přípravě posluchačů vševojskového velitelsko-štábního oboru. Jsme si plně vědomi toho, že vědeckotechnická revoluce i v této oblasti zákonitě zvyšuje požadavky i na kvalitu výchovy posluchačů co do metod a forem velení a štábní práce.

Na základě obecných cílů výchovy důstojníků ČSLA, v souladu s profilem absolventů jednotlivých specializací jsme stanovili dílčí učební výchovné cíle předmětu velení vojskům a štábní služby.

Především učíme posluchače znát:

- podstatu a obsah velení,
- požadavky na velení a principy, které je třeba respektovat,
- strukturu a organizační složení orgánů velení na jednotlivých stupních,
- úlohu, styl a metody práce velitele a vševojskového štábu při přípravě i v průběhu vedení boje v různých druhích bojové činnosti,
- složení, sestavu a zásady rozmisťování a přemisťování míst velení, včetně jejich ochrany a obrany,
- velení vojskům, založené na vědecké organizaci řídicí práce,
- podstatu moderních metod velení a způsoby jejich využití v praxi.

Určíme posluchače dovednosti:

- umět organizovat práci štábu při přípravě a v průběhu bojové činnosti,
- zpracovávat samostatně, rychle a kvalitně bojové dokumenty,
- organizovat využití výpočetní techniky, výpočetního střediska, včas a kvalitně připravovat potřebné kalkulace a propočty pro rozhodování velitele,
- spolupracovat se stranickopolitickými orgány v přípravě a v průběhu vedení boje,
- dělat opatření k racionalizaci práce velitele a štábu.

Seznamujeme posluchače s perspektivou rozvoje velení a metodami práce velitele a štábu v míru.

Realizace těchto učebních cílů je závislá na připravenosti vědecko-pedagogického sboru, na přípravě učebních fondů, vybudování učebně výcvikové základny, která je v současné době na dobré úrovni.

Uplýnulá léta a získané zkušenosti potvrdily nutnost zařazení této problematiky do výuky. Získali jsme řadu cenných zkušeností, které budeme dále rozvíjet. V nastávajícím období chceme zdokonalit přípravu posluchačů na praktické velení v konkrétních funkcích. K tomu budujeme na katedře po vzoru sovětských vojenských vysokých škol učebně výcvikovou základnu, speciální učebny velení, vzorová velitelská stanoviště apod. Chceme dosáhnout toho, aby posluchač mimo skupinových cvičení prošel celou řadou štáb-

ních nácviků s využitím technických pomůcek, prostředků malé a střední výpočetní techniky tak, aby bylo možné jako vyvrcholení jeho přípravy zařadit na vysoké úrovni vicestupňové velitelsko-štábní cvičení v terénu.

Vytváříme všechny podmínky k tomu, abychom v součinnosti s katedrou jazyků učili posluchače předávat informace, přijímat a vydávat rozhodnutí i v ruském jazyce, včetně zpracování bojových a operačních dokumentů.

Na základě závěrů XV. sjezdu KSČ bude nutné v daleko větším měřítku řešit otázky vědecké organizace řídicí práce. Teoretické závěry musí najít postupně odezvu v praktické činnosti velitelů a náčelníků u vojsk. Musí vytvářet podmínky pro uplatňování leninského stylu práce ve všech oblastech řídicí činnosti velitelů nebo náčelníků na kterémkoli stupni velení. Budeme přitom úzce spolupracovat s katedrou společenských věd, opírat se o znalosti marxisticko-leninské filozofie, vojenské pedagogiky, psychologie a jiných vědních oborů. Půjdeme cestou intenzifikace obsahu výuky, to znamená přehodnocení současněho obsahu a metod výuky, v širším měřítku zavádět problemovou výuku.

Velení vojskům a práce štábů je složitý a mnohostranný proces. Nemůže představovat jenom sumu administrativních opatření. Řešení těchto problémů, stejně jako ve všech výspěchých armádách musí vycházet z komplexní a dialektické realizace takových opatření, jako je rozvoj technických prostředků velení, zkvalitňovat organizační strukturu orgánů a míst velení, prohlubovat znalosti, upevňovat návyky a zlepšovat metody práce velitelů a příslušníků štábů ve velení vojskům.

Úspěšné plnění těchto praktických opatření závisí na jejich všestranném teoretickém vypracování a také na úrovni přípravy velitelských kádřů ve velení vojskům.

Další rozvíjení a zdokonalování teorie a praxe velení vojskům, racionalizace práce štábů vede ke zvyšování bojové pohotovosti ozbrojených sil a je prakticky uskutečňováním usnesení XXV. sjezdu KSČ a XV. sjezdu KSČ. Tento náročný úkol chtějí vědecko-pedagogičtí pracovníci naší katedry splnit co nejlépe. Za rozhodující kritérium hodnocení výsledků naší práce považujeme připravenost našich absolventů k plnění funkčních povinností v praxi a výsledky, kterých budou dosahovat v oblasti velení a štábní práce.